

Mijnraad

Aan
De Minister van Klimaat en Groene Groei
t.a.v. Directeur Transitie Diepe Ondergrond
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
19-02-2025	-	MIJR/89800143	-

Onderwerp: Mijnraadadvies aanvraag gewijzigd winningsplan Oppenhuizen

Bij bericht van 26 september 2024 heeft u de Mijnraad advies gevraagd over de aanvraag gewijzigd winningsplan Oppenhuizen) van Vermilion Energy Netherlands B.V. (hierna: Vermilion) van 15 maart 2024.

De Mijnraad heeft kennisgenomen van de aanvraag en de hierover uitgebrachte adviezen, te weten:

- TNO Adviesgroep Economische Zaken (TNO-AGE) van 20 mei 2024;
- Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) van 16 juli 2024;
- College van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân van 26 september 2024;
- College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Súdwest-Fryslân van 18 september 2024;
- Wetterskip Fryslân van 19 september 2024.

Bij dit advies heeft de Mijnraad gekeken naar de volledigheid en de kwaliteit van het aangevraagde gewijzigde winningsplan en naar de onderlinge samenhang en balans tussen het gewijzigde winningsplan en de uitgebrachte adviezen. De Mijnraad geeft in zijn advies geen uitputtende behandeling van het gewijzigde winningsplan, maar gaat met name in op die aspecten die de Mijnraad van belang acht voor het geven van aanvullende overwegingen, dan wel voor het onderstrepen, nuanceren of verbinden van opmerkingen of aanbevelingen in de adviezen.

Advies

De Mijnraad adviseert de minister om niet in te stemmen met het gewijzigde winningsplan, tenzij er zowel door de vergunningsverlener als door de vergunninghouder wordt voldaan aan gestelde voorwaardes.

De Mijnraad licht dit hieronder toe.

Mijnraad

Toelichting

Belang van kleine velden

De Mijnraad onderstreept het belang van kleine gasvelden zowel voor de energietransitie als voor de energieonafhankelijkheid van Nederland. De verwachting is dat aardgas de komende jaren op weg naar fossielvrije energievoorziening, nog steeds een belangrijke rol blijft spelen in de totale energiemix. De productie uit lokale gasvelden brengt een veel lagere CO₂-voetafdruk met zich mee in vergelijking met alternatieven zoals de invoer van LNG. Om de Nederlandse ambities voor CO₂-reductie waar te kunnen maken is de exploitatie van deze velden daarom voor de komende jaren nog steeds nodig. Belangrijk hierin is wel dat de overheid duidelijk uitdraagt dat het handelt uit het belang om voldoende eigen gasproductie voorhanden te hebben en niet om de staatsinkomsten te vergroten.

Bodemdaling en opbrengsten

Vermillion geeft aan dat de verwachte bodemdaling ten alle tijden onder de kritische waarde van 5 cm zal blijven. TNO en SodM beoordelen deze inschatting als realistisch. Het Wetterskip Fryslân en de gemeente Súdwest-Fryslân geven aan dat in veenweidegebieden elke centimeter aan extra bodemdaling er één te veel is vanwege de al aanwezige problematiek met bodemdaling en de waterhuishouding.

De Mijnraad onderstreept dat elke vorm van extra bodemdaling in de huidige situatie voor Wetterskip Fryslân en gemeente Súdwest-Fryslân de nu al bestaande problematiek verergert. De bodemdaling vond tot dusver plaats zonder dat er sprake was van mijnbouwactiviteiten in de directe nabijheid. Als de aangevraagde wijziging winningsplan voor gaswinning niet verleend wordt zal die daling ten gevolge de huidige agrarische functie nog met enkele decimeters toenemen. Bij instemming van het gewijzigde winningsplan komt daar nog maximaal 5cm bij. Een gebiedsgerichte aanpak is in beide gevallen noodzakelijk. Dat wordt een kostbare operatie. De inzet van baten van de gaswinning voor de gebiedsgerichte aanpak kan de haalbaarheid daarvan vergroten. Dat doet ook recht aan een eerlijker verdeling van lusten en lasten bij mijnbouw en zal het de acceptatie van mijnbouwactiviteiten bevorderen. Momenteel komen de gasbaten nog ten gunste van de algemene Rijksmiddelen en bestaat er nog geen mechanisme om deze lokaal of regionaal in te zetten, zoals de Mijnraad in eerdere adviezen heeft geadviseerd. De Mijnraad is zich ervan bewust dat op dit vlak het begrip "planmatig beheer" in de Mijnbouwwet geen ruimte biedt voor weigering van het gewijzigde winningsplan. Desondanks vindt de Mijnraad dat er bindende voorwaarden moeten zijn voor het bijdragen aan de gebiedsontwikkeling. De gasbaten bieden op deze manier de mogelijkheid om te investeren in de gebiedsgerichte aanpak ter beperking van bodemdaling, het herstel van de waterhuishouding van omliggende veenweidegebieden en eventueel noodzakelijke functieverandering. Tegen die achtergrond adviseert de Mijnraad dan ook dat nieuwe vergunningen en wijzigingen van winningsplannen in veenweidegebieden alleen mogen plaatsvinden als de vergunningverlener ervoor zorgt dat een deel van de baten van de gaswinning lokaal of regionaal worden ingezet voor de gebiedsgerichte aanpak.

Mijnraad

Advies SodM

Zowel TNO als SodM geven aan dat de beoogde gaswinning doelmatig en efficiënt is. TNO merkt op dat de onzekerheden nog groot zijn, maar dat het plan conform de huidige kennis en technieken is. SodM adviseert om wel een aantal voorwaarden op te nemen vanwege de grote onzekerheden in de verwachte effecten op bodemdaling en de waterhuishouding. De Mijnraad ziet deze onzekerheden ook en kan zich vinden in punt 2 en 3 van de conclusie van de SodM. In het geval dat het herziene winningsplan wordt goedgekeurd, adviseert de Mijnraad daarom ook om Vermilion na een half jaar na afronding van de boorwerkzaamheden een nieuw winningsplan in te laten dienen waarin meer accurate en actuelere informatie wordt aangedragen over de verwachte productie en de gevolgen voor bodemdaling. Het laatste punt van SodM over het lokaliseren van 1.5 magnitude bevingen acht de Mijnraad onderdeel van de gangbare praktijken en daarom niet noodzakelijk als voorwaarde.

Ir. S. Depla
voorzitter Mijnraad